

תאריך: 23.9.04

בתשובה נא לציין: 31250

לכבוד
אל"מ פנינה שרביט ברוך
ראש מחלקת דין בינלאומי
רחוב דוד אלעזר 6
הקריה
תל אביב

טלפון: 03-5694184

בפקס: 03-5693320

שלום רב,

הנדון: חידוש הסדר בירור מניעה ביטחונית מראש טרם יציאה לחו"ל

1. הריני לפנות אליך על מנת לחדש את ההסדר, שהיה קיים עד תחילת אוקטובר 2000, לפיו פלסטינים תושבי הגדה המערבית ורצועת עזה, יכולים לברר מראש, טרם יציאתם לחו"ל, האם קיימת מניעה ביטחונית ליציאתם.
2. הסדר זה החל ביום 2.8.93 על מנת להפחית את הפגיעה, הנגרמת למי שמגיע עם כל מיטלטליו למעבר הגבול רק בשביל לגלות כי הוא מנוע יציאה.
3. עם תחילת אירועי האלימות באוקטובר 2000 הופסק הסדר זה.
4. נסיעה לחו"ל אינה עניין של מה בכך. האדם היוצא לחו"ל מפתח מערכת ציפיות, התרגשות או חזת בו. הנסיעה כרוכה בהשקעת משאבים כספיים - רכישת כרטיסי נסיעה, לקיחת חופשה מהעבודה. לעיתים מסתמך האדם על נסיעתו ומשנה מצבו לרעה; מתפטר מעבודתו, נרשם ללימודים בחו"ל ולא באזור מגוריו. האדם היוצא לחו"ל מגיע למעבר הגבול עם מיטלטליו, מתננות לקרוביו. לעיתים הוא מלווה בבני משפחה, ילדיו הקטנים, פעוטות. למרבה הצער כרוכה לעיתים היציאה לחו"ל דרך המעברים היבשתיים בהמתנה מתישה וארוכה בתור.
5. אין צורך להכביר במילים על הנזק הממוני ותחושת עוגמת הנפש וההשפלה של הנוסע ושל הנלווים אליו, הנגרמים כאשר הוא מגיע למעבר הגבול רק בשביל לגלות כי עליו לשוב לעומת שבא.

6. במציאות של הגבלות תנועה קשות אשר מטיל הצבא על האוכלוסייה הפלסטינית, אין הבעיה המוצגת לעיל בעייתם של יחידים, יוצאי דופן, אלא בעייתם של רבים, המוחזרים ממעברי הגבול כעניין של שגרה יומיומית. דומה שקיומה של תופעה זו נעוץ גם ביד הקלה ברישום המניעות ע"י גורמי הביטחון, ולראיה – כ-70% מהמקרים, בהם הוגשה עתירה ע"י המוקד להגנת הפרט נגד החלטות סירוב יציאה, הסתיימו בהסרת המניעה.
7. חלק מהנזקים הללו ניתן לפתור בנקל על ידי חידושו של ההסדר לבירור מוקדם של קיומה של מניעה ביטחונית. בעידן המחשב, הטלפון והפקס קיומו של הסדר זה אינו כרוך בהשקעת משאבים רבים מצד הרשויות הישראליות. מאידך, הוא יוכל לסייע באופן ניכר לאלו המעוניינים לנסוע לחו"ל ולמנוע את הסיטואציה המשפילה ואת הנזקים. התקשורת יכולה להתבצע באמצעות המת"ק הפלסטיני.
8. כמו כן אבקש כי הסדר זה יכלול אפשרות גם לפניה ע"י ארגוני זכויות האדם. המוקד להגנת הפרט, כדוגמא, מטפל במאות פניות של אנשים אשר מבקשים לקבל היתרי יציאה. מתן אפשרות לבירור מוקדם תקל על כל הגורמים הנוגעים בדבר, ויש בה למנוע התדיינות משפטית בלתי הכרחית.

בכבוד רב,

גיל גן-מור, עו"ד

העתקים:

אלוף יוסף משלב, מתאם פעולות צה"ל בשטחים
אל"מ יאיר לוטשטיין, יועמ"ש גדמ"ע
סא"ל דויד בנימין, יועמ"ש עזה